

ZDRAVÍ
**Velké problémy
s malou štítnou
žlázou**

RECEPTY
Papillote

MÓDA
**Džínový
svět**

PRÁVO

3. října 2017

pro ženy

STYL

Štěpánka Pučálková:
Svůj hlas nerozmazluji

Štěpánka Pučálková: Svůj hlas nerozmazluji

Narodila se v Berlíně, kde zrovna její rodiče pracovali. Vyrůstala v Praze a žije v Salcburku. Jako malá si notovala s babičkou. Pubertu prožila se skupinami Nirvana, The Doors a Lucie. Teď je operní pěvkyní v Salcburku a hostuje v pražském Národním divadle. Mezzosopranistku Štěpánku Pučálkovou v Praze nepřijali na HAMU, a tak vystudovala v Mozartově rodišti.

Jaká byla první píseň, kterou jste uměla?

Tak na to už si nevzpomenu, ale určitě nějaká dětská písnička. Ty mě učila moje babička.

Po kom jste zdělila hudební talent?

Abych řekla pravdu, není to tak jasné, protože v naší rodině se profesionálně hudbě nikdo nevěnoval. Děda pěkně zpíval a maminka jako mladá studovala pět let operní zpěv a hrála na bicí. Babička milovala operu, ale nikdy nezpívala. Tatínek zase maluje krásné obrazy. Rodiče ale podnikají v jiném odvětví, které nemá s hudbou nic společného, proto je tedy zajímavé, že já dělám hudbu na takové úrovni.

Vy jste nejprve studovala JAMU v Brně. Hlásila jste se i v Praze?

Ano, ale bohužel mě na HAMU nepřijali. Ale protože jsem chtěla ve studiu zpěvu pokračovat, zkusila jsem to v Brně a klaplo to. Pobyla jsem tam jen tři semestry a potom už jsem odešla do Rakouska.

Přešla jste ve dvaceti letech do Salcburku. Proč zrovna tam?

Nejprve jsem se přihlásila na jeden semestr ve výměnném programu Erasmus. Na doporučení paní profesorky Elisabeth Wilkeové, kterou jsem poznala již dříve na pěveckých kurzech, jsem se rozhodla pro přestup na Universität Mozarteum. Byla jsem tam velmi spokojená, jednak s výukou, a pak mě také okouzli Salcburk jako město. Roz-

hodla jsem se, že zkusím přijímací zkoušky na pravidelné studium, a vzali mě.

Jaké byly začátky?

Nebyly lehké, protože jsem německy nemluvila úplně dokonale. Ale velmi rychle jsem se vše naučila a pak už to šlo hladce. Finančně mě nejvíc podporovali rodiče, bez nich by studium ani nebylo možné. Snažila jsem se najít si brigády, rozvázela jsem noviny, také jsem se živila modelingem, a hlavně jsem dostala na univerzitě dvě pěvecká prospěchová stipendia.

V Salcburku žiji už deset let a zatím neplánuji toto město opouštět. Stal se po Praze mým druhým domovem. Jsem tam moc ráda, užívám si nádhernou přírodu, je tam tolik věcí pohromadě jako nikde. Hory, jezero, památky, centrum opery, pro každého se něco najde a to je úžasné.

Máte tam své oblíbené místo?

Salcburk má neopakovatelnou atmosféru hudebního města. Mým nejoblíbenějším místem je, vedle mnoha chrámů, hlavně Velký festivalový dům (Großes Festspielhaus), kde jsem už několikrát zpívala, a pak jezero Fuschl (Fuschlsee). Tam se jezdím v létě pravidelně koupat. Všem doporučuji, tak čistou vodu jste ještě neviděli!

Lidé jsou různí jako v každém městě. Rakušané říkají, že Salcburčané jsou takoví „Schicki micki“, to znamená namyšlení. Jsou velmi sportovně založení, všichni cho-

dí po horách, na túry, v zimě na Ski Alpin, žijí na maximum. Penzisté jsou vitální a užívají si důchodu, velmi o sebe pečují. Všeobecně jsou tam lidé přátelští. Rakousko a jejich obyvatele mám ráda.

Pamatujete si, když jste vstoupila poprvé na jeviště?

Jako dítě pravděpodobně s dětským sborem a jako sólistka asi na jednom z gymnaziálních koncertů. A skutečně profesionálně? V Salcburku na prknech slavného Großes Festspielhaus v produkci Salzburger Festspiele, jako Lehrbube ve Wagnerových Mistrích pěvců Norimberských.

Během studia mě podporovali rodiče. Hledala jsem si také brigády, rozvázela noviny a často jsem se živila modelingem. Navíc jsem na univerzitě dostala dvě prospěchová stipendia

Měla jste trému?

Trému mívám dodnes, takže byla tehdy určitě také.

Byla jste hodné dítě, nebo spíš neposedné?

Docela hodné a možná trochu stydlivé a neprůbojné. Vyrůstala jsem v Praze, v krásném a láskyplném rodinném prostředí, se starším bratrem Honzou, který se mě snažil naučit i různým rošťárnám, někdy i ve spolupráci s tatínkem.

S čím jste si hrála?

Nejvíce samozřejmě s panenkami, jako každá holčička. Pak přišlo na řadu lego, dictví po sourozenci, a pak jsem jednou dostala k Vánocům elektrický klavír. Byla jsem schopná vstát v neděli před sedmou ráno, hrát na něj a zpívat si u toho.



V sezóně 2015/16 se ve Státní opeře Praha představila v Gounodově díle Romeo a Julie v roli Stéphana, vpravo je Martin Matoušek (Gregorio).

Foto Patrik Borecky

Vydrželo vám to dlouho?

Během základní školy jsem chodila na hodiny zpěvu a klavíru do lidušky na Novodvorské.

Potom jsem vystudovala hudebně zaměřené Gymnázium Jana Nerudy na pražském Žižkově, kde se kromě matematiky, fyziky, chemie a dalších všeobecných oborů vyučovaly také dva povinné cizí jazyky a hudební předměty, včetně pro mě nutné italštiny. Absolventi si pak mohli vybrat, zda se po maturitě chtějí věnovat dál hudbě, nebo raději studovat na nehumdních vysokých školách.

Jakou hudbu jste měla ráda v pubertě?

Díky bratrovi jsem vyrostla na skupinách Nirvana, The Doors, Lucie a jiné. Film o The Doors jsem, myslím, viděla už někdy v deseti letech. Později na gymnáziu jsem chodila na různé festivaly, u nás ve třídě byla kapela, která hrála styl SKA, kamarádka zpívala v rockové kapele. Spíše jsem asi hledala nějaký hudební směr, ten jsem našla až v dospělosti. Dnes si poslechnu nejraději takzvané oldies, Jamese Browna a samozřejmě klasickou hudbu.

Kdo vás v životě nejvíc ovlivnil?

Rozhodně moji rodiče. A ovlivňují mě dodnes. Když mám udělat nějaké zásadní rozhodnutí, jdu za nimi pro radu. A také dám na svou dlouholetou profesorku zpěvu Elisabeth Wilkeovou, která je mi oporou ve velkém „pěveckém“



Foto Petra Odrazilová, make up a styling – Jana Darmotzalová





světě. Na ni se mohu spolehnout. Vím, že mě stále směřuje správnou cestou.

Jak se vlastně staráte o své hlasivky?

Snažím se nestarát se příliš přehnaně, aby se hlas nerozmazlil. Vyhýbám se ale zakouřeným, klimatizovaným a hlučným prostorům. Den před představením zásadně nepiji žádný alkohol, vůbec nekouřím a velký důraz kladu na dobré rozezpívání.

Samozřejmě nejsme stroje a i zpěvákovi může onemocnět hlas. To je pak lepší představení odříct než si nevědomky něco udělat s hlasem. Pro radu si chodím k MUDr. Vydrové v Praze a Dr. Schlömicherovi v Salcburku. Hlasivky jsou takový malý sval, který se nedá koupit nový jako třeba housle.

Co operní pěvec může a co ne?

Může cokoliv, co mu dělá dobře. Slavný Luciano Pavarotti měl rád ledové nápoje, které pil během představení. Hodně zpěváků také v současné době navštěvuje polárium, tzv. saunu naruby, kde je až minus 160 stupňů. Všeobecně si myslím, že by pěvci neměli kouřit.

Rusalku si nezazpívám, ale našťestí je v mém oboru dost jiných, krásných postav, například slavná Carmen. Na Ježibabu mám, doufám, ještě několik let čas

Foto M. Pavlovic



i hlídací tetou. Párkrát jsem je navštívila v jejich bytě ve Vídni a vždy to byla velmi milá setkání. S Katkou jsem také zpívala Mozartovu mši C moll loni v Brně a byla to úžasná spolupráce. Katka je obrovská profesionálka. S Alešem Brisceinem se zase vídám v představení Romea a Julie ve Státní opeře Praha, kde zpívám roli Romeoova pážete. A letos v zimě jsem dokonce se svými kolegy v Salcburku lyžovala.

Jak cestujete mezi Prahou a Salcburkem?

Cestuji autem několikrát do měsíce. Jedna cesta má přibližně 380 km a já to jezdím asi čtyři hodiny.

Jako mezzosopranistka asi Rusalkou nebudete. Brala byste Ježibabu?

Protože můj hlas je vyšší mezzosoprán, není pro mne zas až tak obtížné zpívat i role, jako je například Kuchtk v „naší“ Rusalce nebo Mozartovu mši C moll. V sopránovém oboru jsou ale jiné role, které miluji, ale asi je bohužel nikdy zpívat nebudu. Jsou to třeba Hraběnka ve Figarově svatbě, Cio Cio San v opeře Madama Butterfly nebo Sieglinde ve Valkýře.

Naštěstí je v mezzosopránovém oboru dost jiných, krásných postav, které jsem si buď už mohla zazpívat, nebo doufám, že si je brzo zazpívám. Určitě mezi ně patří slavná Carmen, ale i laikům méně známé postavy jako Dalila, Preziosilla ze Síly osudu, Komponist v Ariadně na Naxu nebo Santuz-

za ze Sedláka Kavalíra. A na Ježibabu mám, doufám, ještě několik let čas.

Máte nějaké vzory?

Těch mám spoustu, ale všechny je asi vyjmenovat nevládnou. Ze zpěváků a zpěvaček jsou to určitě Maria Callas, Mirella Freni, Tatiana Troaynos, Anja Harteros, Anna Netrebko, Krassimira Stoyanova a Christa Ludwig. To jsou opravdové legendy. Po mém aktuálním angažmá na Osterfestspiele Salzburg v opeře Valkýra velmi obdivuji a moc si vážím dirigenta Christiana Thielemanna, se kterým to byla nádherná spolupráce na nejvyšší úrovni.

Které představení bylo nejnáročnější?

Asi Lazebník sevillský ve Slovenském národním divadle v Bratislavě. Nejnáročnější proto, že jsem do hlavní role Rosiny vstupovala za chodu – nikdy předtím jsem ji nezpívala a před svou premiérou jsem měla pouze tři zkoušky. To bylo na psychiku velmi náročné. Ale této zkušenosti nelituji a jsem vděčná, že mi divadlo dalo důvěru.

Měla jste někdy nějakou přezdívkou?

Přezdívkou jako takovou ne, ale cizinci mi říkají Steffi nebo Stefanka. Mé jméno je v zahraničí všeobecně těžko vyslovitelné.

Neovlivnil vám dětství večerníček o Pučálkovic Amině?

Ten večerníček jsem milovala. Doma máme několik publikací této knihy Jindřicha Plachty. V naší rodině se traduje, že knížka

Důležitý je i výběr rolí, které jsou vhodné pro momentální hlasový vývoj. Také cestování je náročné, proto je dobré vhodně rozvrhnout termíny vystoupení. A v neposlední řadě by měl být pěvec vždy řádně připraven na roli, kterou právě zpívá nebo studuje. Nic mě nedokáže rozhodit víc než nepřipravený kolega.

Pro operní zpěváky bývá důležitá kondice. Jak si ji udržujete?

Asi před dvěma lety jsem si hodně oblíbila jógu. Na tu chodím pravidelně a líbí se mi, že práce s dechem je při ní totožná s pěveckou dechovou technikou. Předtím jsem také hodně posilovala s činkami, ale klidová jóga je mi teď milejší. Jezdím na kole, v zimě ráda lyžuji, přece jen to mám ze Salcburku do Alp kousek.

Vídáte se s českými kolegy – Plachetkou, Brisceinem, Kněžíkovou?

Se všemi mám hezký, kamarádský vztah. Když měl Adam Plachetka v létě angažmá na Salzburger Festspiele a Katka Kněžíková tam byla s ním a s jejich malou dcerou, často jsme se vídali. Byla jsem

Postavu Suzuki v Pucciniho *Madamma Butterfly* zpívá na prknech Národního divadla. V této sezóně ji čeká zájezd do Pekingu s operou Richarda Wagnera *Valkýra*, která měla letos premiéru v Salcburku. Také se těší na koncerty v Norsku a Německu a na konci sezóny se chystá v Praze premiéra opery *Werther*, kde se představí v jedné z nejhezčích mezzosopránových rolí, Charlotte.



Rodiče Zdeňka a Jan Pučálkovi za dcerou často jezdí. „Když mám udělat nějaké zásadní rozhodnutí, radím se s nimi,“ říká Štěpánka.

Do rakouského kroje zvaného Dirndl se oblékla při letošních oslavách 20. výročí zápisu Salcburku do listiny UNESCO. Stala se totiž patronkou českého projektu – Poznej světové dědictví UNESCO.



byla inspirována přijmením mého pradědečka – lékaře Jaroslava Pučálky z Karlína, kde pan Plachta vídával vývěsku se jménem na dveřích jeho ordinace. Pro mě je tato zajímavost spíš důvodem k určitému pocitu hrdosti.

Co to znamená pučálka?

Pučálka neboli pálenec je staročeské jídlo. Je to naklíčený a opečený hrách.

Večerníček o Pučálkovic Amině miluji. Jindřich Plachta se inspiroval přijmením mého pradědečka – lékaře Jaroslava Pučálky

Nechcete v dohledné době změnit příjmení?

Určitě ne, neuvažuji o tom. V operním světě mě lidé již takto znají a nyní měnit jméno by nebylo zas až tak vhodné. Navíc je to jméno tak neobvyklé, že hned všichni vědí, o koho jde. Kdybych se jmenovala Nováková nebo Müller, tak by to tak výrazné nebylo.

DANA KAPLANOVÁ